

Μέ φόβο καί τρόμο

Ἐάν ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Σωτήρας μας, ἔμπαινε μέσα σ' ἓνα λεγόμενο Ορθόδοξο ναό σήμερα, θα δεχόταν τή λατρεία μας; Φοβᾶμαι, ὅτι ἀκόμα θά Τόν ρωτούσαμε σάν τήν Σαμαρείτιδα γυναῖκα: Γιά τόν **τόπο**, ὄχι γιά τόν **τρόπο** τῆς λατρείας. Θά Τόν ρωτούσαμε, πού εἶναι ὁ τόπος γιά καλύτερη λατρεία, τό Γαριζίν ἢ τά Ἱεροσόλυμα (Ἰωάν. δ' 20); Σέ ποιά προσκυνήματα πρέπει νά ταξιδέψουμε γιά νά ἱκανοποιήσουμε τή θρησκευτική μας περιέργεια ἢ μᾶλλον τόν θρησκευτικό μας **τουρισμό**; Καί ὁ Κύριος θά μᾶς ἔδινε τήν ἴδια ἀπάντησι: «Πνεῦμα ὁ Θεός καί τούς προσκυνοῦντας αὐτόν ἐν πνεύματι καί ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν» (Ἰωάν. δ' 24).

● Ἐάν ἔμπαινε μέσα στή σημερινή λατρεία μας ὁ Χριστός; Φοβᾶμαι, ὅτι δέν θά γινόταν δεκτός! Δέν θά ἤθελε νά φορέσῃ τούς πολυποίκιλους μανδύες καί τίς μίτρες καί νά κρατήσῃ μεταλλικές πατερίτσες. Αὐτός, πού εἶναι «ὁ ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἰμάτιον» (Ψαλμ. 103.2), Αὐτός πού στό κεφάλι φόρεσε τό ἀγκάθινο στεφάνι, Αὐτός πού εἶναι ὁ Ἀρχιερέας τοῦ Σταυροῦ.

Ὁ ἱερός Χρυσόστομος μιλάει γιά **τρόπο**, ὄχι γιά τόν τόπο λατρείας. Ὅχι μέ τουπέ, καί ἐπίδειξι, ὄχι μέ μεγαλοπρέπεια, ὄχι μέ στόμφο καί ὕψος, ἀλλά μέ τρόπο καί φόβο προσερχόμαστε γιά τή λατρεία τοῦ «Μεγάλου Θεοῦ».

Ὁ ἅγιος Πατήρ, πού τό κρίσιμο σημεῖο τῆς λατρείας τό ξεκινάει μέ τό «*Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετά φόβου*», λέει γιά τό φόβο καί τό δέος, πού φέρνουν τά βήματά μας στόν τόπο τῆς λατρείας. «*Οὕτω δεῖ καί ἡμᾶς παρίστασθαι τήν τοιαύτην αὐτῷ δοξολογίαν προσφέροντας, δεδοκότας καί τρέμοντας καί ὡς αὐτόν ἐκείνους τοῖς τῆς διανοίας ὀρῶντες ὀφθαλμοῖς*» (Ε.Π.Ε. 8α,332). Μετάφρασις: Ὅταν προσφέρουμε τή δοξολογική λατρεία, πρέπει νά στεκώμαστε μέ φόβο καί μέ τρόπο. Διότι αὐτόν τόν ἴδιο τό Θεό βλέπουμε μέ τά νοητά μας μάτια.

Μέ εὐλάβεια.

Ἐάν ὁ Χριστός ἔμπαινε στό χῶρο τῆς λατρείας μας καί κρατοῦσε τό εἰδικό θερμόμετρο, ἄραγε πόσους θά εὕρισκε νά ἔχουν τούς ἀναγκαίους βαθμούς; Καί τό θερμόμετρο τῆς λατρείας λέγεται **εὐλάβεια**.

- Εὐλάβεια σημαίνει προσοχή καί προσήλωσις.
- Εὐλάβεια σημαίνει προσευχή καί κατάνυξις.
- Εὐλάβεια σημαίνει σιγή καί μεταρσίωσις.

Μποροῦμε νά φαντασθοῦμε τόν Κύριο νά λειτουργῇ μέ θαυμαστές καί **χειροκροτητές**, μέ κάμερες καί **φωτογράφους**, μέ μουσικούς τενόρους ἢ μπάσους, μέ τυμπανοκρουσίες καί κωδωνοκρουσίες, μέ περित्रεχάμενους καί ὑπηρέτες, μέ βυζαντινή μεγαλοπρέπεια;

Τό τί σημαίνει εὐλάβεια τό ὑπογραμμίζει ὁ ἱερός Χρυσόστομος. «*Ὅταν ἐπί τῆς ἱερᾶς ἐκκλησίας σὺν ὑμῖν τῷ Θεῷ παριστάμενος, στραφεὶς ἴδω τούς μετὰ συνέσεώς τε καί κατανύξεως ἀναπέμποντας τούς πρὸς Θεόν ὕμνους καί τὰς δεήσεις, ἢ σιωπῶντά τινα καί σύννον ἐστῶτα καί ἀκροώμενον, καί ὑπὸ μόνῃς τῆς θεᾶς εὐθύς ἔνθους γίνουμαι καί θυμηδίας πληροῦμαι καί δοξάζω τόν ἐν οὐρανοῖς Πατέρα Χριστόν, οὐ χωρὶς οὐδέν οὐδεὶς δύναται ποιεῖν τῶν καλῶν καί δι' οὗ πᾶν ἀνθρώποις τό κατορθούμενον*» (Ε.Π.Ε. 9,274). Μετάφρασις: Ὅταν βρίσκωμαι μαζί σας στήν ἱερή σύναξι καί στρέφοντας τό βλέμμα μου βλέπω πιστούς, νά ἀναπέμπουν στόν Θεό ὕμνους καί προσευχές μέ προσοχή καί κατάνυξι, ἢ βλέπω κάποιον μέ σιγή καί **βαθεῖά προσήλωσι** νά ἀκούη τά λεγόμενα, τότε καί μόνο ἡ θεά αὐτή μέ γεμίζει χαρά καί ἐνθουσιασμό καί δοξάζω τόν Πατέρα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τόν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, πού χωρὶς Αὐτόν τίποτε καλό δέν γίνεται καί πού μέ τή βοήθειά Του τό πᾶν κατορθώνει ὁ ἄνθρωπος.